

DIAGNOSTICA ECONOMICO-FINANCIARĂ A ÎNTRINDERILOR ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ

Sergiu PASCARU

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Pentru efectuarea diagnosticului stării întreprinderii se utilizează diverse metode de analiză economică și financiară, ce permit examinarea multilaterală și aprecierea diferitor aspecte ale activității ei. Elaborarea deciziilor economice bine chibzuite neapărat este precedată de etapa analizei informațiilor conținute în diferite surse de date și, în primul rând, în rapoartele financiare.

Cuvinte-cheie: diagnostica economico-financiară, criza, riscul de faliment, metode de evaluare, întreprindere.

Viabilitatea întreprinderii în situație de criză depinde, în mod esențial, de oportunitatea și argumentarea deciziilor manageriale. Menționăm că, analiza financiară efectuată pentru întreprinderi în situație de criză conferă procesului decizional al conducerii un conținut profund științific, corespunzător situației conjuncturale din fiecare etapă, bazat pe luarea în considerație a factorilor mediului intern și extern.

Reieșind din practicile internaționale, situațiile de criză în organizații ar putea fi evitate sau cel puțin reduse prin intermediul diagnosticării la timp a fenomenelor de criză, în vederea evitării acestora sau minimizării, pe cât posibil, a influențelor negative ale factorilor de risc ce pot pune în pericol funcționarea și dezvoltarea activității organizației.

Astfel, analiza diagnostic economico-financiară a întreprinderilor, inclusiv a celor în dificultate, are drept scop determinarea și evidențierea celor mai esențiale probleme și locuri vulnerabile în activitatea economică, administrativă și financiară a unității economice, precum și stabilirea cauzelor apariției lor, iar prin aplicarea instrumentelor și procedurilor specifice oferă managerilor, investitorilor și creditorilor un sprijin absolut necesar pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor corespunzătoare.

În prezent, diagnosticul este considerat unul dintre cele mai importante instrumente al gestiunii anticriză și se realizează prin intermediul monitoringului permanent al situației economico-financiare a întreprinderii și a factorilor mediului extern, care au o influență majoră asupra activității întreprinderii, ceea ce-i va permite să obțină timpul necesar pentru a evita criza, sau, cel puțin, să o slăbească, respectiv, să diminueze influențele negative ale acesteia, în cazul în care evitarea este imposibilă.

Unul dintre obiectivele principale ale diagnosticului întreprinderii în situație de criză constă în anticiparea și prognozarea acesteia. În sistemul gestiunii anticriză, prognozarea crizei ocupă un loc principal. Anume, prin intermediul acesteia, poate fi determinat gradul sau probabilitatea de apariție a crizei la întreprindere. La momentul actual, problema prognozării crizei financiare la întreprindere este extrem de actuală pentru Republica Moldova.

Ținând cont de caracteristicile și specificul managementului anticriză în condițiile actuale de dezvoltare a Republicii Moldova, se propune efectuarea diagnosticii economico-financiare a întreprinderilor în situații de criză în baza *analizei stării financiare referitor la prezența/lipsa semnalelor de faliment fictiv sau premeditat*.

Analiza stării financiare referitor la prezența/lipsa semnalelor de faliment fictiv sau premeditat se poate efectua prin evaluarea riscului de faliment, care, la rândul său, se poate calcula cu ajutorul unor metode de predicție, bazate pe un sistem de grupare a unor indicatori aflați în corelație cu starea de sănătate sau slăbiciune a întreprinderilor.

Prin riscul de faliment se înțelege determinarea unei funcții ce ar permite estimarea probabilității că agentul economic va înregistra pierderi, care, ca consecință, vor genera imposibilitatea acestuia să își onoreze datoriile față de creditorii și investitori [1].

Urmare a studierii literaturii de specialitate, am identificat că metodele de analiză a riscului de faliment sunt tehnici statistice ale analizei discriminante, care grupează caracteristicile financiare ale întreprinderilor atât cu funcționare normală, cât și a celor cu dificultăți în activitatea de gestiune economico-financiară.

Analiza discriminantă reprezintă una din metodele de investigare a stării de bonitate a unei întreprinderi cu scopul de a prezice starea de criză sau de faliment a acesteia. Astfel, metoda discriminantă este o metodă de diagnostic, care își propune să măsoare riscul la care se expune investitorul, creditorul sau agentul economic în activitatea sa viitoare.

Printre cele mai cunoscute modele de evaluare a riscului de faliment, bazate pe analiza statistică multifactorială sunt: modelul Altman (1968 și 1983), modelul Taffler (1977), modelul Beaver, modelul Conan-Holder, modelul Băncii Comerciale Române, modelul economistei G. Savițcaia (Belarus) etc.

Metodele de analiză a riscului de faliment, în ansamblu, constituie abordarea cantitativă a metodologiei de prognozare a crizei. Esența acestei abordări constă în determinarea unor mărimi normative, critice ale indicatorilor analitici sau a combinației acestora, ce caracterizează starea economico-financiară a întreprinderii. Dacă mărimile efective ale acestor indicatori depășesc mărimile normative, aceasta semnifică creșterea probabilității de apariție a crizei financiare la întreprindere.

Concluzie

Ținând cont de practicile internaționale, experiența de pronosticare a falimentului întreprinderii se bazează, în cele mai multe cazuri, pe modelele de factori, iar printre multiplele metode pot fi evidențiate ca cele mai răspândite modelele de patru și cinci factori.

Bibliografie:

1. Burlacu N., Călugăreanu I. Managementul anticriză. Note de curs. Chișinău: ULIM, 2013. 250p.